

Standardy ochrony małoletnich w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej

Preambuła

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Pracownik szkoły traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracownika wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Pracownik szkoły, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych szkoły oraz swoich kompetencji.

Niniejsza Polityka ochrony podopiecznych Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej powstała w oparciu o Ustawę z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw. Polityka zawierająca 4 standardy ma na celu chronić podopieczne placówki przed ich krzywdzeniem ze strony innych osób. Dokument zawiera obowiązujące w Ośrodku zasady dotyczące zabezpieczenia podopiecznych placówki przed wszelkimi formami krzywdzenia, zaniedbania, wykorzystania czy przemocy. Ponadto Polityka ochrony podopiecznych MOS w Białej jest dokumentem, który porządkuje 4 standardy ochrony podopiecznych placówki i opisuje, w jaki sposób Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej będzie je wdrażać, realizować, monitorować i ewaluować, poprzez zaangażowanie całego personelu, który będzie potrafił nie tylko zidentyfikować sytuacje stwarzające ryzyko krzywdzenia wychowanek, ale także będzie podejmował działania profilaktyczne oraz interwencyjne.

Polityka ochrony wychowanek w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej składa się z 4 standardów:

Standard I. POLITYKA

Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej **ustanowił i wprowadził** w życie Politykę ochrony wychowanek Ośrodka przed krzywdzeniem.

Standard II. PERSONEL

Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej **monitoruje, edukuje i angażuje** swoich pracowników w celu zapobiegania krzywdzeniu wychowanek Ośrodka.

Standard III. PROCEDURY

W Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej **funkcjonują procedury zgłaszania podejrzenia oraz podejmowania interwencji** w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa wychowanki.

Standard IV. MONITORING

Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej **monitoruje i okresowo weryfikuje** zgodność prowadzonych działań z przyjętymi standardami ochrony wychowanek Ośrodka.

CZĘŚĆ I

Spełnianie standardów ochrony dzieci

Standard I. POLITYKA

Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej **ustanowił i wprowadził** w życie Politykę ochrony podopiecznych Ośrodka przed krzywdzeniem.

Standardy podstawowe:

- A.** Polityka dotyczy całego personelu (pracowników) oraz współpracowników, stażystów, wolontariuszy i innych mających kontakt z podopiecznymi Ośrodka.
- B.** Dyrektor Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej zatwierdził Politykę i odpowiada za jej wdrażanie i nadzorowanie odpowiadają.

- C. Dyrektor Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej wyznaczył osobę odpowiedzialną za monitoring realizacji Polityki. Rola, zadania oraz kwalifikacje tej osoby są jasno określone.
- D. Polityka ochrony podopiecznych Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej jasno i kompleksowo określa:
- zasady bezpiecznej rekrutacji personelu,
 - sposób reagowania w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej na przypadki podejrzenia, że wychowanka doświadcza krzywdzenia i zasady prowadzenia rejestru interwencji,
 - zasady bezpiecznych relacji personel–wychowanka i wychowanka–wychowanka,
 - zasady bezpiecznego korzystania z internetu i mediów elektronicznych,
 - zasady ochrony wizerunku i danych osobowych wychowanek;
- E. Polityka jest opublikowana i szeroko promowana wśród całego personelu, rodziców i wychowanek, a poszczególne grupy są z nią aktywnie zapoznawane poprzez działania edukacyjne i informacyjne.

Realizacja tego standardu oznacza, że w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej w sposób kompleksowy i systemowy podjęto wdrażanie standardów ochrony dzieci poprzez opracowanie i wprowadzenie w życie Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem. Dokument ten zawiera jasne wytyczne dotyczące tego, jak w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej przeciwdziałać naruszaniu praw wychowanek Ośrodka, jak tworzyć środowisko przyjazne i bezpieczne wychowankom oraz jakie kroki podjąć w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa dziewcząt.

Ustanowienie Polityki ochrony podopiecznych Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej przed krzywdzeniem jest komunikatem zarówno dla personelu Ośrodka, jak i dla przebywających w nim wychowanek oraz ich opiekunów, że w codziennej pracy placówki realizowane są takie wartości, jak dobro dziecka oraz jego prawo do życia w bezpiecznym i zapewniającym rozwój otoczeniu.

Standard II. PERSONEL

Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej monitoruje, edukuje i angażuje swoich pracowników w celu zapobiegania krzywdzeniu wychowanek Ośrodka.

Standardy podstawowe:

- A.** W ramach rekrutacji członków personelu pracujących z wychowankami Ośrodka prowadzona jest ocena przygotowania kandydatów do pracy z wychowankami oraz sprawdzane są ich referencje.
- B.** Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej uzyskuje o każdym członku personelu dane z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym oraz informacje z Krajowego Rejestru Karnego i rejestrów karalności państw trzecich w zakresie określonych przestępstw (lub odpowiadających im czynów zabronionych w przepisach prawa obcego) lub w przypadkach prawem wskazanych oświadczenia o niekaralności.
- C.** W Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej określone są zasady bezpiecznych relacji całego personelu Ośrodka z wychowankami wskazujące, jakie zachowania w placówce są niedozwolone, a jakie pożądane w kontakcie z nieletnią.
- D.** Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej zapewnia swoim pracownikom podstawową edukację na temat ochrony dzieci przed krzywdzeniem i pomocy dzieciom w sytuacjach zagrożenia, w zakresie:
 - rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci,
 - procedur interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia,
 - odpowiedzialności prawnej pracowników placówki zobowiązanych do podejmowania interwencji,
 - procedury „Niebieskiej Karty”.

Standardy uzupełniające:

- E.** Cały personel Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii Ireny Sendlerowej w Białej pracujący z wychowankami i ich opiekunami jest przygotowany, by edukować:
 - dzieci na temat ochrony przed przemocą i wykorzystywaniem,
 - opiekunów wychowanek na temat wychowania dzieci bez przemocy oraz chronienia ich przed przemocą i wykorzystywaniem.

- F.** Personel dysponuje materiałami edukacyjnymi dla dzieci i dla rodziców oraz aktywnie je wykorzystuje.

Realizacja tego standardu oznacza, że poprzez wprowadzenie w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej zasad bezpiecznej rekrutacji oraz bezpiecznych relacji personelu z dzieckiem podjęto odpowiednie kroki, by minimalizować ryzyko krzywdzenia podopiecznych placówki, wynikające z okoliczności sprzyjających potencjalnym sprawcom: słabej kontroli, dostępności i możliwości. Przyjęcie tego standardu wskazuje również, że wszystkie osoby pracujące z wychowankami lub działające na ich rzecz mają dostęp do szkoleń, które są pomocne w zdobyciu kompetencji niezbędnych do zapewnienia nieletnim wychowankom ochrony i przeciw- działania zagrożeniom. Wdrożenie tego standardu jest ponadto sygnałem, że w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej zatrudniono przygotowany merytorycznie i sprawdzony personel, a dzieci i opiekunowie mają możliwość poszerzenia swojej wiedzy na temat ochrony przed krzywdzeniem.

Standard III. PROCEDURE

W Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej funkcjonują procedury zgłaszania podejrzenia oraz podejmowania interwencji w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa wychowanki.

Standardy podstawowe:

- A.** Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej wypracował procedury, które określają krok po kroku, jakie działanie należy podjąć w sytuacji krzywdzenia wychowanek Ośrodka lub zagrożenia ich bezpieczeństwa ze strony personelu organizacji, członków rodziny, rówieśników i osób obcych.
- B.** Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej dysponuje danymi kontaktowymi lokalnych instytucji i organizacji, które zajmują się interwencją i pomocą w sytuacjach krzywdzenia wychowanek Ośrodka (policja, sąd rodzinny, centrum interwencji kryzysowej, ośrodek pomocy społecznej, placówki ochrony zdrowia) oraz zapewnia do nich dostęp wszystkim pracownikom.
- C.** W Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej wyeksponowane są informacje dla dzieci na temat możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji, w tym numery bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży.

Realizacja tego standardu oznacza, że w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej istnieje procedura opisująca krok po kroku, jak i komu zgłaszać podejrzenie krzywdzenia dziecka oraz w jaki sposób podejmowana jest decyzja o interwencji w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa wychowanek placówki. Jasne wytyczne nie tylko w przejrzysty sposób regulują działania personelu, ale pozwalają też uniknąć rozproszenia odpowiedzialności, wspierają uważność na dobrostan wychowanek i zmniejszają ryzyko wynikające z sytuacji, w której niezgłoszenie niepokojących sygnałów może doprowadzić do dalszego krzywdzenia podopiecznych ośrodka lub wręcz przyczynić się do ich śmierci.

Standard IV. MONITORING

Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi standardami ochrony wychowanek placówki.

Standardy podstawowe:

- A. Przyjęta Polityka ochrony podopiecznych Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej jest weryfikowana przynajmniej raz w roku, ze szczególnym uwzględnieniem analizy sytuacji związanych z wystąpieniem zagrożenia bezpieczeństwa podopiecznych Ośrodka.

Standardy uzupełniające:

- B. W ramach weryfikacji polityki Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej konsultuje się z przebywającymi w Ośrodku wychowanekami i ich rodzicami/opiekunami.
- C. Realizacja tego standardu oznacza, że Polityka ochrony podopiecznych jest w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej żywym dokumentem podlegającym bieżącej weryfikacji i aktualizowanym, jeśli wymaga tego dobro przebywających w placówce wychowanek. Takie podejście zwiększa zaangażowanie i poczucie odpowiedzialności personelu, ponieważ umożliwia pracownikom sprawdzanie stopnia znajomości zasad i procedur, a także pozwala rozstrzygnąć ewentualne niejasności czy niespójności w regulacjach wprowadzonych w Ośrodku. Skierowanie pytania o to, jak podopieczne placówki postrzegają swoje bezpieczeństwo i obowiązujące w Ośrodku standardy ochrony wychowanek, nie tylko uwzględnia ich głos, ale zapewnia im również podmiotowość w

działaniach, których są adresatami. Z kolei włączenie opiekunów w proces ewaluacji przyjętych standardów jest ważnym komunikatem mówiącym o tym, że są oni partnerem instytucji w tworzeniu bezpiecznego środowiska dla dzieci.

- D. Osoby współorganizujące proces wychowawczy, edukacyjny i kulturowy delegowane przez swoich pracodawców do Ośrodka, winny być sprawdzone przez nich w Krajowym Rejestrze Karnym i Rejestrze Przesłępców Seksualnych.

CZĘŚĆ II

Wdrażanie standardów ochrony wychowanek

W tej części Polityki ochrony podopiecznych Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej pokazany jest krok po kroku proces wdrażania w Ośrodku standardów ochrony podopiecznych placówki.

Kluczem do pomyślnego wprowadzenia standardów ochrony dzieci w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej jest diagnoza aktualnej sytuacji opracowanie strategii wdrożeniowej, która powinna zawierać następujące elementy:

- A. Opracowanie Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem.
- B. Wdrożenie Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem-ustalenie **kto, gdzie, kiedy** podejmie określone działania.
- C. Upowszechnianie Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem-ustalenie, w jaki sposób poinformuje się o niej osoby zainteresowane.
- D. Realizacja ustalonych w Polityce ochrony dzieci przed krzywdzeniem działań.
- E. Analiza i ocena podejmowanych działań.

GRUPA ROBOCZA

Znaczną część pracy nad wdrażaniem standardów w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej wykonuje grupa robocza, powołana przez dyrektora placówki. Głównym zadaniem zespołu jest spisanie zasad i procedur, składających się na Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem. Dokument ten odnosi się do wszystkich standardów wchodzących w skład Polityki ochrony podopiecznych Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej. W skład grupy roboczej dyrektor powołuje osoby pełniące różne funkcje w strukturze placówki: dyrektora, psychologa, pedagoga, wychowawcę. Każdy

z członków zespołu może wnieść ważną perspektywę, odwołując się do swojej wiedzy, doświadczenia i charakteru wykonywanych zadań.

Przed przystąpieniem do działania w grupie roboczej powołany przez dyrektora zespół przyjmuje wspólne zasady pracy, które pomogą w osiągnięciu celu. Zespół przeprowadza merytoryczną dyskusję, dzieli się pomysłami oraz wykorzystuje doświadczenia i perspektywy wszystkich osób, na zasadzie:

- każdy ma prawo wypowiedzi,
- podczas burzy mózgów nie oceniamy padających propozycji,
- nie przerywamy sobie,
- wyciszamy telefony komórkowe,
- przygotowujemy się do spotkań.

Rolą zespołu jest również ustalenie:

- realistycznego dla Ośrodka planu działania i harmonogram prac,
- trybu podejmowania decyzji,
- zasad komunikacji poza spotkaniami,
- ścieżkę wymiany informacji pomiędzy dyrektorem placówki a grupą roboczą.

AUDYT WEWNĘTRZNY PLACÓWKI W TRZECH KROKACH

I. REJESTRACJA:

Pierwszym krokiem jest zarejestrowanie **Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej** na portalu standardy.fdds.pl. Jest on przeznaczony dla wszystkich placówek oświatowych, opiekuńczych i opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji i instytucji, które chcą realizować standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem. Rejestracja pozwala na utworzenie indywidualnego konta **Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej**.

II. ANKIETA:

Po zarejestrowaniu się na portalu standardy.fdds.pl powołany przez dyrektora zespół roboczy analizując pytania wypełnia ankietę. Jej wynik pozwoli określić, jakie działania na rzecz ochrony podopiecznych Ośrodka przed krzywdzeniem są już realizowane, a czego w placówce brakuje, aby można było uznać, że standardy są spełniane. Wypełnienie ankiety służy do ustalenia, w

którym miejscu znajduje się Ośrodek – jak wiele (lub jak mało!) dzieli placówkę od skutecznego przyjęcia standardów ochrony dzieci, a także które elementy jej działalności powinno się poprawić. Na pytania w ankiecie trzeba odpowiadać zgodnie ze stanem faktycznym. W przypadku braku pewności, czy jakieś rozwiązanie jest wdrożone, należy zaznaczyć, że go nie ma.

III. PLAN DZIAŁAŃ:

Po wypełnieniu ankiety i ocenie poziomu zaawansowania w realizacji standardów ochrony podopiecznych **Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej** przed krzywdzeniem, Ośrodek otrzymuje informacje zwrotne, które zespół roboczy wykorzystuje podczas opracowania planu dalszych działań Ośrodka. Wykonaną pracę zespół podsumowuje w raporcie zawierającym informacje o istotnych kwestiach, kolejnych krokach oraz zasobach niezbędnych do wdrożenia standardów w Ośrodku.

OCENA RYZYKA

Uzupełnieniem audytu wewnętrznego jest ocena ryzyka krzywdzenia podopiecznych w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej. To ważne zadanie dla każdej placówki wdrażającej standardy ochrony dzieci. Ocenę ryzyka należy zaplanować podczas wczesnego etapu wprowadzania standardów. Rozpoznawanie zagrożeń i rozmowa o nich pomogą całej społeczności placówki dostrzec wiele sytuacji ryzyka i jednocześnie rozpisać działania, które pozwolą je ograniczyć. Analizę ryzyka krzywdzenia wychowanek Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej przeprowadza się za pomocą dwóch narzędzi, zaczynając od schematu pytań „Ocena ryzyka”, a następnie przechodząc do tabeli „Obszary ryzyka”.

Schemat pytań „Ocena ryzyka” pomoże zespołowi w identyfikacji czynników ryzyka na różnych polach funkcjonowania placówki. Najważniejszym zadaniem zespołu jest szukanie odpowiedzi na postawione pytania z punktu widzenia rozmaitych ról, które reprezentują członkowie zespołu oraz rozważanie różnych sytuacji. Z tego powodu do arkusza zespół powinien dodawać specyficzne i ważne dla **Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej** obszary funkcjonowania lub pytania, które poszerzają perspektywę i pozwalają dostrzec nowe zagrożenia.

Tabela „Obszary ryzyka” służy grupie roboczej do dalszej analizy zagrożeń. Ten etap pracy zakłada wykorzystanie czynników ryzyka, które zostały zidentyfikowane i spisane podczas pracy z

arkuszem pytań oraz ewentualnych nowych, które pojawią się w toku dyskusji. Tabela podzielona jest na:

- obszary działania Ośrodka (tożsame ze schematem pytań, nad którym grupa już pracowała) oraz zakwalifikowane do nich czynniki ryzyka,
- znaczenie czynników ryzyka (wysokie – średnie – niskie),
- metody ograniczenia danego ryzyka,
- konkretne działania, które mogą zostać wdrożone w tym celu.

Zadaniem zespołu jest przeprowadzenie analizy każdego zidentyfikowanego czynnika ryzyka w ramach danego obszaru działania Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej pod kątem jego znaczenia (wysokie – średnie – niskie), gdzie:

- **wysokie** – oznacza wysokie prawdopodobieństwo wystąpienia oraz znaczący wpływ na bezpieczeństwo wychowanek,
- **średnie** – oznacza wysokie prawdopodobieństwo wystąpienia lub znaczący wpływ na wychowanki,
- **niskie** – oznacza niskie prawdopodobieństwo wystąpienia i/lub niewielki wpływ na wychowanki.

Wypełnienie tabeli pozwoli zespołowi ustalić priorytety oraz zaprojektować działania, które zminimalizują ryzyko krzywdzenia.

W dalszej pracy zespół powinien skoncentrować się na czynnikach o znaczeniu wysokim lub średnim i dla nich sporządzić strategię minimalizacji ryzyka oraz plan działań. Generowanie rozwiązań ograniczających ryzyko jest ważnym, ale też bardzo kreatywnym momentem. Do zadań wskazanego członka grupy roboczej będzie należało sprawdzanie, czy proponowane rozwiązania są zasadne i wykonalne. Jedną z możliwości jest zadawanie na bieżąco pytań, np.:

- Czy to działanie zmniejsza to konkretne ryzyko?
- Czy działanie jest możliwe do realizacji pod kątem kosztów i efektywne pod tym względem?
Czy nie wymaga znaczących nakładów finansowych?
- Czy działanie jest realne do wdrożenia, biorąc pod uwagę kontekst, w jakim funkcjonuje Ośrodek?

Działania, które spełniają powyższe kryteria, zespół zapisuje w części „działania do wdrożenia”. Powinny się tutaj znaleźć punkty wybrane przez uczestników grupy roboczej do realizacji – może to oznaczać, że zostaną uwzględnione w Polityce ochrony podopiecznych Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej lub w ramach innych zadań wspierających wdrażanie standardów w Ośrodku. Wyniki tej pracy zespół powinien zestawić z informacjami zwrotnymi uzyskanymi po wypełnieniu ankiety na stronie standardy.fdds.pl. Jeśli pojawiają się nowe zadania, zespół dopisuje i zaprojektuje ich realizację.

Rozdział I

Objaśnienie terminów

§ 1

1. Pracownikiem placówki jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę.
2. Dzieckiem jest każda osoba do ukończenia 18 roku życia.
3. Opiekunem dziecka jest osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny. W myśl niniejszego dokumentu opiekunem jest również rodzic zastępczy.
4. Zgoda rodzica dziecka oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
5. Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę małoletniego

Wśród przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę małoletniego wyróżnić można przestępstwa wskazane w Ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1138 ze zm.) w następujących regulacjach:

- 1) art. 197 – zgwałcenie i wymuszenie czynności seksualnej,
- 2) art. 198 – seksualne wykorzystanie niepełnoletniości lub bezradności,
- 3) art. 199 – seksualne wykorzystanie stosunku zależności lub krytycznego położenia,
- 4) art. 200 – seksualne wykorzystanie małoletniego,
- 5) art. 200a – elektroniczna korupcja seksualna małoletniego,
- 6) art. 200b – propagowanie pedofilii,
- 7) art. 202 – publiczne prezentowanie treści pornograficznych.

Zgodnie z art. 304 § 2 Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1375 ze zm.) instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są zobowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa.

6. Przez krzywdzenie dziecka należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika placówki, lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie. Krzywdzeniem jest:

- a) Przemoc fizyczna-celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne.
- b) Przemoc emocjonalna (psychiczna)-to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie dziecka, wciąganie dziecka w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi, stawianie dziecku wymagań i oczekiwań, którym nie jest ono w stanie sprostać.
- c) Przemoc seksualna-to angażowanie dziecka w aktywność seksualną przez osobę dorosłą. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie dziecka, współżycie z dzieckiem) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie dziecku materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm). Przemoc ta może być jednorazowym incydem lub powtarzać się przez dłuższy czas.
- d) Zaniedbywanie-to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych dziecka przez rodzica lub opiekuna prawnego, nie zapewnienie mu odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, brak dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego/nauki.

7. Dane osobowe dziecka to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.

Rozdział II

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi a personelem placówki

§ 2

Zasady ogólne

1. Zasadą, której przestrzeganie jest wymagane od pracowników w odniesieniu do wszystkich czynności podejmowanych przez pracowników w jednostce jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie.
2. Pracownicy Ośrodka traktują dziecko małoletnie z szacunkiem oraz uwzględniają jego godność i potrzeby.
3. Pracownicy szkoły działają w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych instytucji oraz swoich kompetencji.
4. Niedopuszczalne jest podejmowanie jakichkolwiek czynności niedozwolonych określonych w niniejszej procedurze, w jakiegokolwiek formie.
5. Zasady bezpiecznych relacji pracowników z dziećmi i młodzieżą obowiązują wszystkich pracowników, pedagogicznych i niepedagogicznych, praktykantów, stażystów i wolontariuszy.

§ 3

1. Osoby wymienione w § 1 ust. 5 obowiązane są do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi i każdorazowego rozważenia, czy ich reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe.
2. Osoby wymienione w § 1 ust. 5 obowiązane są do działania w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji uch zachowania.

§ 4

Zasady komunikacji

1. Udzielaj odpowiedzi adekwatnych do wieku wychowanki i danej sytuacji;
2. Nie wolno zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać wychowanki;
3. Nie jest dopuszczalne podnoszenie głosu na wychowankę w sytuacji innej niż wynikająca z zagrożenia bezpieczeństwa wychowanki lub innych wychowanek.

§ 5

Zachowania niedozwolone wobec małoletnich

1. Nie jest dopuszczalne ujawnianie danych wrażliwych dotyczących wychowanki, wyszczególnionych w art. 9 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz.U. UE.L. z 2016 r. Nr 119, poz. 1), obejmujących pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe, przynależność do związków zawodowych oraz przetwarzania danych genetycznych, danych biometrycznych w celu jednoznacznego zidentyfikowania osoby fizycznej lub danych dotyczących zdrowia, seksualności lub orientacji seksualnej tej osoby.
2. Zachowania niedozwolone obejmują używanie wulgarnych słów, gestów oraz żartów, czynienie uwag, które stanowią, lub mogą być odebrane jako nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej.
3. Niedozwolone jest wykorzystywanie relacji wynikającej z władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
4. Nie jest dozwolone utrwalanie wizerunku wychowanki dla celów prywatnych poprzez filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie. Zakaz ten obejmuje także umożliwienie utrwalenia wizerunku wychowanki osobom trzecim. Wyjątkiem jest utrwalanie wizerunku na potrzeby Ośrodka, na podstawie zgody udzielonej przez rodziców lub prawnych opiekunów.
5. Nie jest dozwolone proponowanie wychowankom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używanie ich w obecności małoletnich.
6. Nie jest dozwolone nawiązywanie z wychowankami jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych, bądź mogących zostać uznane za posiadające takie właściwości. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie wychowance treści erotycznych i pornograficznych.
7. Nie wolno ujawniać informacji wrażliwych dotyczących wychowanki, wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych wychowanków. Obejmuje to wizerunek wychowanki, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.

8. Jeśli pojawi się konieczność porozmawiania z wychowanką na osobności, należy przebywać w miejscu pełnienia dyżuru i zostawić uchylone drzwi do pomieszczenia. Można też poprosić drugiego pracownika lub inną wychowankę o obecność podczas takiej rozmowy.

§ 6

Zachowania niedopuszczalne w sieci i poza godzinami pracy

1. Nie jest dozwolone nawiązywania kontaktów z wychowankami będącymi wychowankami Ośrodka poprzez przyjmowanie, bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych.
2. Nie jest dozwolone utrzymywanie kontaktów towarzyskich z małoletnimi będącymi wychowankami naszej placówki za pośrednictwem szeroko rozumianych sieci komputerowych i zewnętrznych aplikacji. Dopuszczalną formą komunikacji z małoletnimi i ich rodzicami lub opiekunami są kanały służbowe (dziennik elektroniczny, służbowy e-mail, telefon, telefon służbowy). Komunikatory prywatne wykorzystywane mogą być tylko do celów terapeutyczno-wychowawczych, za zgodą opiekuna prawnego, celem podtrzymania relacji.

§7

1. Jeżeli zachowanie wychowanki nosi znamiona wybuchu agresji, podczas której zagraża zdrowiu lub życiu własnemu, innych wychowanków lub podejmuje próby dewastacji, niszczenia mienia szkolnego/placówki, cudzego, a przy tym nie reaguje na polecenia werbalne pracownika szkoły, wówczas pracownik, pod którego opieką jest dziecko, przytrzymuje dziecko w bezpieczny sposób.
2. Dopuszcza się zastosowanie stanowczej interwencji wychowawczej prowadzonej w bezpośrednim kontakcie fizycznym z dzieckiem w uzasadnionych przypadkach, gdy:
 - 1) wychowanka wymaga podjęcia działań z zakresu pomocy przedmedycznej,
 - 2) występują u wychowanki objawy paniki spowodowanej czynnikami zewnętrznymi (pożar, niebezpieczne zachowania osób trzecich, intensywne zjawiska atmosferyczne).

§ 8

Odpowiedzialność

Złamanie zasad wymienionych w przedmiotowej procedurze jest podstawą odpowiedzialności dyscyplinarnej lub karnej.

Rozdział III

Procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

§9

1. Pracownicy Ośrodka zwracają szczególną uwagę na występowanie w zachowaniu wychowanki sygnałów świadczących o krzywdzeniu, w szczególności o możliwości popełnienia przestępstwa.
2. W Ośrodku prowadzi się dla wychowanek przynajmniej dwa razy w roku zajęcia na temat bezpiecznych relacji z innymi osobami, w tym także dorosłymi. W Ośrodku uświadamia się wychowanki o konieczności zgłaszania dorosłym wszystkiego, co je niepokoi.
3. Uwagę pracownika powinny zwrócić przykładowo następujące zachowania:
 - 1) widoczne obrażenia ciała (siniaki, poparzenia, ugryzienia, złamania kości, samookaleczenia itp.), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić,
 - 2) podawane przez dziecko wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp., dziecko często je zmienia,
 - 3) pojawia się niechęć przed udziałem w lekcjach uwzględniających ćwiczenia fizyczne,
 - 4) wychowanka nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody,
 - 5) wychowanka wzdryga się, kiedy podchodzi do niej osoba dorosła,
 - 6) wychowanka boi się rodzica lub opiekuna,
 - 7) wychowanka boi się powrotu do domu,
 - 8) wychowanka jest bierna, wycofana, uległa, przestraszona,
 - 9) wychowanka cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.,
 - 10) wychowanka moczy się bez powodu lub w konkretnych sytuacjach, czy też na widok określonych osób,
 - 11) nastąpiła nagła i wyraźna zmiana zachowania dziecka.

§ 10

1. W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu wychowanki lub podejrzenia krzywdzenia, pracownik ma obowiązek:
 - 1) wezwać pogotowie, jeżeli wystąpiło poważne uszkodzenie ciała lub skonsultować się z pielęgniarką, jeżeli uszkodzenie nie wymaga natychmiastowej interwencji pogotowia,
 - 2) poinformować o zdarzeniu lub swoich podejrzeniach co do krzywdzenia wychowanki dyrektora Ośrodka,
 - 3) sporządzić notatkę służbową opisującą zdarzenie, w szczególności przyczynę wystąpienia podejrzenia o krzywdzeniu wychowanki.
2. Powiadamiając dyrektora o podejrzeniu krzywdzenia wychowanki pracownik:
 - 1) przedstawia formy i okoliczności krzywdzenia, które udało mu się ustalić lub których wystąpienie podejrzewa,
 - 2) informuje o zachowaniu i wypowiedziach dziecka wskazujących na doświadczenie krzywdzenia.
3. W przypadku, gdy zachodzi podejrzenie popełnienia wobec wychowanki jednego z przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę małoletniego lub czynu zabronionego lub karalnego:
 - 1) Dyrektor Ośrodka składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury, realizując obowiązek wynikający z art. 304 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r., poz. 1375 ze zm.),
 - 2) Dyrektor Ośrodka podejmuje niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa, o ile miało ono miejsce na terenie Ośrodka.
4. Dyrektor składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury, korzystając ze wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do niniejszej procedury.

§ 11

1. Wychowawca wzywa rodziców, opiekunów wychowanki, której krzywdzenie podejrzewa oraz informuje ich o podejrzeniu.
2. Zespół Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej wraz z wychowawcą informuje rodziców, opiekunów o obowiązku placówki zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do

odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej, bądź przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego – procedura „Niebieskiej Karty” – w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji).

3. Po poinformowaniu rodziców, opiekunów przez Zespół Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej wraz z wychowawcą – zgodnie z punktem poprzedzającym – kierownictwo placówki składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich, ośrodka pomocy społecznej lub przesyła formularz „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.
4. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym.

§ 12

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

1. Wychowawca sporządza plan pomocy dla krzywdzonej wychowanki na podstawie funkcjonowania wychowanki w Ośrodku, rozmów z wychowanką, nauczycielami, pedagogiem, psychologiem, socjoterapeutą oraz współpracą z rodzicami, opiekunami prawnymi.
2. Plan pomocy wychowance powinien zawierać wskazania dotyczące:
 - 1) podjęcia działań w celu zapewnienia wychowance bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej placówki,
 - 2) wsparcia, jakie placówka zaoferuje wychowance,
 - 3) skierowania wychowanki do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba.
3. Plan pomocy wychowance jest przedstawiany przez wychowawcę rodzicom/opiekunom z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.

A. Krzywdzenie ze strony pracownika Ośrodka

1. Dyrektor Ośrodka powołuje Zespół Interwencyjny, w skład którego wchodzi: pedagog, psycholog, wychowawca, inni pracownicy mający wiedzę o krzywdzeniu wychowanki lub o niej (dalej okreśłani jako: Zespół Interwencyjny).

2. Członkowie Zespołu Interwencyjnego przeprowadzają rozmowę z wychowanką i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka. Zespół ustala przebieg zdarzenia oraz wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne wychowanki. Ustalenia są spisywane w notatce służbowej.
3. Dyrektor Ośrodka organizuje spotkanie/a lub informuje opiekunów wychowanki o zdarzeniu i o objęciu wychowanki specjalistycznym wsparciem.
4. W przypadku, gdy wobec wychowanki popełniono przestępstwo dyrektor Ośrodka sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury.
5. W przypadku, gdy pracownik dopuścił się wobec wychowanki innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa, Zespół Interwencyjny bada wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności wysłuchuje pracownika podejrzanego o krzywdzenie, dziecka oraz innych świadków zdarzenia. W sytuacji, gdy naruszenie dobra wychowanki jest znaczne, w szczególności, gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności wychowanki, dyrektor placówki zawiadamia o uchybieniu godności nauczyciela do Rzecznika Dyscyplinarnego przy Kuratorium Oświaty w Poznaniu.

B. Krzywdzenie wychowanki przez osoby trzecie

1. W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie wychowanki przez osobę trzecią (obcą, bądź spokrewnioną) dyrektor Ośrodka powołuje Zespół Interwencyjny, w skład którego wchodzi: pedagog, psycholog, wychowawca i inni pracownicy mający wiedzę o krzywdzeniu wychowanki lub o niej (dalej określani jako: Zespół Interwencyjny). Członkowie zespołu przeprowadzają rozmowę z wychowanką i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) wychowanki. Zespół Interwencyjny ustala przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne wychowanki. Ustalenia są spisywane w notatce służbowej.
2. Dyrektor Ośrodka organizuje spotkanie/a lub informuje opiekunów wychowanki o zdarzeniu i o objęciu wychowanki specjalistycznym wsparciem.
3. Zespół Interwencyjny sporządza Plan Pomocy Wychowance.
4. Plan Pomocy Wychowance powinien zawierać wskazania dotyczące:

- a. **podjęcia przez Ośrodek działań w celu zapewnienia wychowance bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji,**
 - b. **wsparcia, jakie Ośrodek zaoferuje wychowance,**
 - c. **skierowania wychowanki do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba.**
5. W przypadku, gdy wobec wychowanki popełniono przestępstwo Dyrektor Ośrodka sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury.
6. Plan pomocy wychowance jest przedstawiany przez Zespół Interwencyjny opiekunom z zaleceniem współpracy przy jego realizacji. W przypadku, gdy z rozmowy z opiekunami wynika, że nie są oni zainteresowani pomocą wychowance, ignorują zdarzenie lub w inny sposób nie wspierają dziecka, które doświadczyło krzywdzenia dyrektor Ośrodka sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny, który kieruje do właściwego sądu rodzinnego.
7. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji instytucji, o których mowa w punktach poprzedzających.

C. Krzywdzenie wychowanki ze strony rodziców/opiekunów

1. W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie wychowanki przez rodziców/opiekunów dyrektor Ośrodka powołuje Zespół Interwencyjny. Członkowie zespołu przeprowadzają rozmowę z wychowanką i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) wychowanki. Zespół interwencyjny ustala przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne wychowanki. Ustalenia są spisywane w notatce służbowej.
2. Zespół interwencyjny sporządza Plan Pomocy Wychowance.
3. W przypadku, gdy wobec wychowanki popełniono przestępstwo dyrektor Ośrodka sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury.
4. W przypadku, gdy z przeprowadzonych ustaleń wynika, że opiekun wychowanki zaniedbuje jej potrzeby psychofizyczne lub rodzina jest niewydolna wychowawczo (np. wychowanka chodzi w nieadekwatnych do pogody ubraniach, samowolnie opuszcza miejsce zamieszkania bez nadzoru osoby dorosłej), rodzina stosuje przemoc wobec

wychowanki (rodzic/inny domownik krzyczy na dziecko, stosuje klapsy lub podobne rodzajowo kary fizyczne), dyrektor informuje właściwy ośrodek pomocy społecznej o potrzebie pomocy rodzinie, jeżeli niespełnianie potrzeb wynika z sytuacji ubóstwa. **W przypadku przemocy i zaniedbania należy wsząć procedury Niebieskiej Karty.**

5. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji instytucji, o których mowa w punktach poprzedzających.

D. Krzywdzenie rówieśnicze

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia wychowanki przez inną wychowankę przebywającą w Ośrodku, wychowawca indywidualny niezwłocznie przeprowadza rozmowę z wychowanką krzywdzoną oraz informuje jej opiekunów. Zespół pomocy psychologiczno-pedagogicznej wraz z wychowawcą rozmawia z wychowanką, krzywdzącą. Ponadto należy porozmawiać z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu. W trakcie rozmów należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne wychowanek. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji. Dla wychowanki krzywdzącej oraz krzywdzonej sporządza się notatkę służbową.
2. Wychowawcy grupy, w której znajduje się wychowanka krzywdząca, opracowują plan naprawczy, celem zmiany niepożądanych zachowań.
3. Wychowawcy grupy, w której znajduje się wychowanka krzywdzona opracowują plan zapewnienia jej bezpieczeństwa, włączając w ten plan sposoby odizolowania jej od źródeł zagrożenia.
4. W trakcie rozmów należy upewnić się, że wychowanka podejrzewana o krzywdzenie innej osoby, sama nie jest krzywdzona przez rodziców/opiekunów, innych dorosłych, bądź inne wychowanki.
5. Jeżeli osobą podejrzewaną o krzywdzenie jest wychowanka w wieku od 13 do 17 lat, a jej zachowanie stanowi czyn karalny, należy ponadto poinformować właściwy miejscowo sąd rodzinny lub policję poprzez pisemne zawiadomienie.
6. Jeżeli osobą podejrzewaną o krzywdzenie jest wychowanka powyżej lat 17, a jej zachowanie stanowi przestępstwo, wówczas należy poinformować właściwą miejscowo jednostkę policji lub prokuratury poprzez pisemne zawiadomienie.

Rozdział IV

Zasady przeglądu i aktualizacji standardów ochrony małoletnich oraz sposoby dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów albo zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

§ 13

1. Standardy ochrony małoletnich obowiązujące w naszym Ośrodku podlegają przeglądowi corocznie, w terminie ustalonym przez dyrektora Ośrodka, każdorazowo w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu wychowanki oraz w razie nowelizacji następujących aktów prawnych:
 - 1) ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich,
 - 2) ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
 - 3) ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny-w części określonej w Rozdziale XXV „Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności”.
2. Przegląd Standardów ochrony małoletnich obowiązujących w naszym Ośrodku, polega na ustaleniu wypełniania przez standardy wymogów przepisów prawa powszechnie obowiązującego, w szczególności art. 22c *ustawy* o której mowa w ust. 1 pkt 1.
3. Przeglądu Standardów ochrony małoletnich, obowiązujących w naszym Ośrodku, dokonuje dyrektor Ośrodka, osoba przez niego upoważniona, lub służby prawne, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, jeżeli Ośrodek jest objęty wspólną obsługą.
4. W przypadku, gdy przegląd, o którym mowa w ust. 3, wykaze niespełnianie przez Standardy ochrony małoletnich wymagań określonych w przepisach, o których mowa w ust. 1, lub też Standardy z innych przyczyn okazały się nieaktualne, lub nieodpowiadające potrzebom ochrony małoletnich, dokonywana jest aktualizacja Standardów.
5. Aktualizacji Standardów ochrony małoletnich obowiązujących w naszym Ośrodku, dokonuje dyrektor Ośrodka lub służby prawne, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, jeżeli Ośrodek jest objęta wspólną obsługą.

6. W przypadku aktualizacji standardów służby prawne, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, przygotowany projekt jest przyjmowany przez dyrektora Ośrodka w drodze zarządzenia.

§ 14

1. Każdy ujawniony lub zgłoszony incydent, albo zdarzenie zagrażające dobru wychowanki, na temat których Ośrodek posiada wiedzę, zostają odnotowane w notatce służbowej, której wzór stanowi załącznik nr 2 do niniejszej procedury.

Rozdział V

Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu placówki do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności

§ 15

1. Przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem wychowanków lub z opieką nad nimi dyrektor uzyskuje informacje, czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.
2. Przez inną działalność związaną z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem małoletnich należy rozumieć w szczególności wykonywanie czynności związane z organizacją wypoczynku małoletnich, wykonywanie umów cywilnoprawnych związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem małoletnich lub z opieką nad nimi.
3. Zaświadczenia z KRK można domagać się wyłącznie w przypadkach, gdy przepisy prawa wprost wskazują, że pracowników w zawodach lub na danych stanowiskach obowiązuje wymóg niekaralności. Wymóg niekaralności obowiązuje m.in. pracowników samorządowych oraz nauczycieli, w tym nauczycieli zatrudnionych w placówkach publicznych oraz niepublicznych.

§ 16

1. Dyrektor Ośrodka wyznacza pedagoga jako osobę odpowiedzialną za Standardy ochrony małoletnich w Ośrodku.
2. Pedagog jest odpowiedzialny za monitorowanie realizacji Standardów, za reagowanie na sygnały naruszenia Standardów oraz za proponowanie zmian w Standardach.
3. Pedagog przeprowadza wśród pracowników Ośrodka, raz na 12 miesięcy, ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów.
4. W ankiecie pracownicy Ośrodka mogą proponować zmiany Standardów.
5. Pedagog dokonuje opracowania wypełnionych przez pracowników Ośrodka ankiet. Sporządza na tej podstawie raport z monitoringu, który następnie przekazuje dyrektorowi Ośrodka.
6. Uwagi dotyczące realizacji Standardów na bieżąco mogą zgłaszać dyrektorowi Ośrodka, pedagogowi bądź wychowawcom podczas zebrań i konsultacji rodzice/opiekunowie prawni.
7. Dyrektor wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom oraz rodzicom nowe brzmienie Standardów.
8. Wszyscy pracownicy zostają zapoznani ze Standardami ochrony dziecka przed krzywdzeniem.
9. Każdy pracownik potwierdza zapoznanie się ze Standardami ochrony małoletnich – wzór **załącznik nr 3** do niniejszych Standardów.

§ 17

Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym standardów ochrony małoletnich do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania

1. Dokumentacja składająca się na Standardy ochrony małoletnich jest dostępna na stronie internetowej Ośrodka.
2. Rodzice/opiekunowie prawni wychowanek na pierwszym zebraniu z rodzicami w danym roku szkolnym są informowani o adresie strony internetowej, na której znajdują się Standardy ochrony małoletnich.
3. Na życzenie rodziców/opiekunów prawnych Standardy ochrony małoletnich są udostępniane w formie papierowej.

Rozdział VI

Wymogi zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi

§ 18

1. Wychowanki traktują się nawzajem z szacunkiem oraz uwzględniają we wzajemnych kontaktach swoją godność i potrzeby. Nie używają przemocy. Przestrzegają zasad Regulaminu Ośrodka.
2. Obowiązki wychowanki w zakresie właściwego zachowania wobec nauczycieli, wychowawców i innych pracowników Ośrodka oraz pozostałych wychowanek zawiera Statut Ośrodka.

Rozdział VII

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet

§ 19

1. Zasady używania telefonów komórkowych na terenie Ośrodka określa Statut i Regulamin Ośrodka.
2. Szczegółowe zasady korzystania z Internetu i urządzeń elektronicznych określa Polityka ochrony danych osobowych funkcjonująca w Ośrodku.
3. Na terenie szkoły dostęp wychowanki do Internetu możliwy jest pod nadzorem nauczyciela na zajęciach przedmiotowych.
4. Pracownik szkoły czuwa nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez wychowanki podczas zajęć.
5. Bezpieczne korzystanie z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu obejmuje następujące zasady:
 - 1) nie podawaj swoich danych osobowych, takich jak: imię, nazwisko, numer telefonu czy adres domowy,
 - 2) dbaj o nierozpowszechnianie swojego wizerunku (w przypadku publikacji zdjęć w sieci należy zadbać, aby dostęp do nich miały wyłącznie osoby znajome),
 - 3) nie udostępniaj zdjęć nieznanym, w szczególności zdjęć intymnych czy w niepełnym ubraniu,

- 4) poinformuj rodziców/opiekunów lub wychowawcę o każdym przypadku, gdy napotkasz w sieci treści, które wydają się nielegalne, czy w jakikolwiek sposób wywołują niepokój,
 - 5) o propozycjach spotkania, jakie otrzymasz od internetowych znajomych, zawsze informuj rodziców/opiekunów lub wychowawcę,
 - 6) nie atakuj nikogo w sieci, niezależnie od tego, jakie zdanie on wyraża; nie pokazuj agresji, nie stosuj gróźb,
 - 7) nie korzystaj z sieci przez zbyt długi czas, bo zbyt długie korzystanie z komputera, tabletu czy smartfona może zaszkodzić twojemu zdrowiu,
 - 8) pamiętaj, że im dłużej korzystasz z sieci, tym mniej rozmawiasz ze znajomymi twarzą w twarz, a takie kontakty są najbardziej wartościowe.
6. Rodzic/opiekun prawny może wyrazić pisemną zgodę na pobranie przez wychowankę smartfona (dostęp do niezabezpieczonej sieci) na czas przejazdów na i z urlopowania.
 7. Rodzic/opiekun prawny może wyrazić pisemną zgodę na korzystanie przez wychowankę z telefonu komórkowego bez dostępu do internetu zgodnie z Regulaminem Ośrodka. **(załącznik nr 4).**

Rozdział VIII

Zasady ochrony wizerunku dziecka

§ 20

1. Ośrodek, uznając prawo wychowanki do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.

§ 21

1. Pracownikowi Ośrodka nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie Ośrodka bez pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka.
2. Podczas przyjęcia wychowanki do Ośrodka rodzic/opiekun wypełnia zgodę, o której mowa powyżej. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna dziecka – bez wiedzy i zgody tego opiekuna.

Rozdział IX

Przepisy końcowe

§ 22

1. Wprowadzenie Standardów ochrony małoletnich następuje poprzez zarządzenie Dyrektora Ośrodka i wchodzi w życie z dniem podpisania.
2. Ogłoszenie Standardów następuje w sposób dostępny dla pracowników Ośrodka, w szczególności poprzez zamieszczenie na stronie internetowej i przesłanie drogą elektroniczną. Standardy zostają także umieszczone w pokoju nauczycielskim oraz pokoju wychowawców.
3. O wprowadzeniu Standardów rodzice są informowani przez pracownika Ośrodka poprzez wysłanie informacji poprzez dziennik elektroniczny.
4. Wychowanki informowane są o wprowadzeniu Standardów przez Dyrektora Ośrodka.

WARTO WIEDZIEĆ:

Gdy wiesz, że dziecko jest krzywdzone, zadzwoń:

- 1. Fundacja Dzieci Niczyje- 22 616-19-69**
- 2. Centrum Interwencyjnego Komitetu Ochrony Praw Dziecka-22 626-9419**
- 3. Rzecznik Praw Dziecka-22 696-55-42**
- 4. Warszawska Niebieska Linia -22 668-70-00**
- 5. Polska Fundacja Dzieci i Młodzieży -22 826-10-16**
- 6. Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży -116-111**
- 7. Dziecięcy telefon zaufania Rzecznika Praw Dziecka 800-12-12-12**

Załącznik nr 1 do Standardów ochrony małoletnich
w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii
im. Ireny Sendlerowej w Białej

Komenda Rejonowa Policji w

bądź

Prokuratura Rejonowa w

Zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa

Niniejszym zawiadamiam o możliwości popełnienia przestępstwa kwalifikowanego z art.¹..... Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1138 ze zm.) na szkodę małoletniego²..... .

Uzasadnienie

(W uzasadnieniu opisać stan faktyczny, w szczególności to, w jaki sposób pracownicy placówki dowiedzieli się o przestępstwie popełnionym na szkodę małoletniego i jakie okoliczności lub dowody świadczą o możliwości popełnienia przestępstwa. Jeżeli okoliczności te stały się wiadome pracownikom placówki, należy podać, w miarę możliwości, następujące dane dotyczące przestępstwa:

- 1) datę,*
- 2) miejsce,*
- 3) okoliczności przestępstwa,*
- 4) świadków,*
- 5) materiał dowodowy o popełnieniu przestępstwa, np. dokumenty, wydruki, nagrania, zaświadczenia).*

.....

(imię i nazwisko osoby zgłaszającej)

¹ Należy wpisać przestępstwo spośród wymienionych w § 9 procedury. W razie braku możliwości dokonania kwalifikacji przestępstwa można tę część pominąć.

² Należy wpisać dane dziecka.

Załącznik nr 2 do Standardów ochrony małoletnich
w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii
im. Ireny Sendlerowej w Białej

KARTA INTERWENCJI

1. Imię i nazwisko wychowanki:		
2. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia):		
3. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia:		
4. Opis działań podjętych przez zespół interwencyjny:	Data:	Osoby:
5. Spotkania/ rozmowy telefonicznie z opiekunami wychowanki:	Data:	Osoby:
6. Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe):	• zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, • wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny, • inny rodzaj interwencji. Jaki?	
7. Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji:		
8. Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli placówka uzyskała informacje o wynikach/ działania placówki/działania rodziców:	Data:	Działanie:

Załącznik nr 3 do Standardów ochrony małoletnich
w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii
im. Ireny Sendlerowej w Białej

Biała, dnia

OŚWIADCZENIE

Ja niżej podpisana/ny..... oświadczam, że zapoznałem/łam się
ze Standardami ochrony małoletnich w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii im. Ireny
Sendlerowej w Białej i zobowiązuję się do ich przestrzegania i realizacji.

.....

Załącznik nr 4 do Standardów ochrony małoletnich
w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii
im. Ireny Sendlerowej w Białej

Zgoda na posiadanie i korzystanie z telefonu komórkowego/smartfona

Wyrażam zgodę na posiadanie przez moją córkę/podopieczną.....
Wychowankę Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej na
posiadanie telefonu komórkowego/smartfona na terenie Ośrodka oraz korzystanie z niego
zgodnie z obowiązującym Regulaminem.

Data i podpis rodzica/opiekuna

Załącznik nr 5 do Standardów ochrony małoletnich
w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii
im. Ireny Sendlerowej w Białej

NOTATKA SŁUŻBOWA

**dotyczy: powzięcia przez pracownika szkoły lub pozostały personel podejrzenia, że
małoletni jest krzywdzony**

Imię oraz nazwisko ucznia:

Osoba zawiadamiająca:

Data powzięcia informacji:

OPIS ZDARZENIA ORAZ PODJĘTE DZIAŁANIA POMOCOWE

podpis osoby zgłaszającej

data i podpis dyrektora szkoły

SPOTKANIE Z RODZICAMI/OPIEKUNAMI PRAWNYMI UCZNIA

data i podpis uczestników spotkania:

Załącznik nr 6 do Standardów ochrony małoletnich
w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii
im. Ireny Sendlerowej w Białej

NOTATKA SŁUŻBOWA

dotyczy: powzięcia podejrzenia, że małoletni jest krzywdzony przez pracownika lub pozostały personel szkoły

Imię oraz nazwisko ucznia:

Osoba zawiadamiająca:

Data powzięcia informacji:

OPIS ZDARZENIA ORAZ PODJĘTE DZIAŁANIA POMOCOWE

podpis osoby zgłaszającej

data i podpis dyrektora szkoły

SPOTKANIE Z PRACOWNIKIEM PODEJRZANYM O KRZYWDZENIE MAŁOLETNIEGO

data i podpis uczestników spotkania:

Załącznik nr 7 do Standardów ochrony małoletnich
w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii
im. Ireny Sendlerowej w Białej

NOTATKA SŁUŻBOWA

**dotyczy: powzięcia przez pracownika szkoły lub pozostały personel podejrzenia, że
małoletni jest krzywdzony-agresja oraz przemoc rówieśnicza**

Imię oraz nazwisko ucznia:

Osoba zawiadamiająca:

Data powzięcia informacji:

OPIS ZDARZENIA ORAZ PODJĘTE DZIAŁANIA POMOCOWE

podpis osoby zgłaszającej

data i podpis dyrektora szkoły

SPOTKANIE Z RODZICAMI/OPIEKUNAMI PRAWNYMI UCZNIA STOSUJĄCEGO PRZEMOC

data i podpis uczestników spotkania:

Załącznik nr 8 do Standardów ochrony małoletnich
w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii
im. Ireny Sendlerowej w Białej

WNIOSKI Z PRZEPROWADZONEJ OCENY STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH

Data przeprowadzenia oceny:

Imię oraz nazwisko osoby przeprowadzającej ocenę:

Wnioski z przeprowadzonej oceny:

Data i podpis osoby przeprowadzającej ocenę:

Data i podpis dyrektora szkoły:

pieczęć instytucji

Zasady ochrony wizerunku wychowanki Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej

Zasady powstały w oparciu o obowiązujące przepisy prawa.

Nasze wartości:

1. W naszych działaniach kierujemy się odpowiedzialnością i rozumą wobec utrwalania, przetwarzania, używania i publikowania wizerunków naszych wychowanek.
2. Dzielenie się zdjęciami i filmami z naszych aktywności służy celebrowaniu sukcesów wychowanek, dokumentowaniu naszych działań i zawsze ma na uwadze bezpieczeństwo podopiecznych.
3. Zgoda rodziców/opiekunów prawnych na wykorzystanie wizerunku ich dziecka jest tylko wtedy wiążąca, jeśli wychowanki i rodzice/opiekunowie prawni zostali poinformowani o sposobie wykorzystania zdjęć/nagrań i ryzyku wiążącym się z publikacją wizerunku.

Dbamy o bezpieczeństwo wizerunków dzieci poprzez:

1. Pytanie o pisemną zgodę rodziców/opiekunów prawnych na wykorzystanie wizerunków ich dzieci.
2. Udzielenie wyjaśnień, do czego wykorzystamy zdjęcia/nagrania i w jakim kontekście, jak będziemy przechowywać te dane i jakie potencjalne ryzyko wiąże się z publikacją zdjęć/nagrań online.
3. Unikanie podpisywania zdjęć/nagrań informacjami identyfikującymi wychowankę z imienia i nazwiska. Jeśli konieczne jest podpisanie wychowanki używamy tylko imienia.
4. Rezygnację z ujawniania jakichkolwiek informacji wrażliwych o wychowance dotyczących m.in. stanu zdrowia, sytuacji materialnej, sytuacji prawnej i powiązanych z wizerunkiem.
5. Zmniejszenie ryzyka kopiowania i nieestosownego wykorzystania zdjęć/nagrań wychowanek poprzez przyjęcie zasad:
 - a. wszystkie wychowanki znajdujące się na zdjęciu/nagraniach muszą być ubrane, a sytuacja zdjęcia/nagrania nie jest dla wychowanki poniżająca, ośmieszająca ani nie ukazuje jej w negatywnym kontekście,
 - b. zdjęcia/nagrania wychowanek powinny się koncentrować na czynnościach wykonywanych przez nie i w miarę możliwości przedstawiać wychowanki w grupie.

Rejestrowanie wizerunku wychowanek do użytku Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej

W sytuacjach, w których nasza placówka rejestruje wizerunki wychowanek do własnego użytku, deklarujemy, że:

1. Zgoda rodziców/opiekunów prawnych na rejestrację wydarzenia zostanie przyjęta przez nas na piśmie oraz uzyskamy przynajmniej ustną zgodę wychowanki.
2. Jeśli rejestracja wydarzenia zostanie zlecona osobie zewnętrznej (wynajętemu fotografowi lub kamerzyście) zadamy o bezpieczeństwo młodzieży poprzez:
 - zobowiązanie osoby/firmy rejestrującej wydarzenie do przestrzegania niniejszych wytycznych,
 - niedopuszczenie do sytuacji, w której osoba/firma rejestrująca będzie przebywała z wychowankami bez nadzoru pracownika naszej placówki.
3. Jeśli wizerunek wychowanki stanowi jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, impreza publiczna, zgoda rodziców/opiekunów prawnych nie jest wymagana.

Rejestrowanie wizerunku dzieci przez osoby trzecie i media

1. Jeśli przedstawiciele mediów lub dowolna inna osoba będą chcieli zarejestrować organizowane przez nas wydarzenie i opublikować zebrany materiał, muszą zgłosić taką prośbę wcześniej i uzyskać zgodę Dyrektora Ośrodka. W takiej sytuacji upewnimy się, że rodzice/opiekunowie prawni udzielili pisemnej zgody na rejestrowanie wizerunku ich dzieci.
2. Personelowi Ośrodka nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów i osobom nieupoważnionym utrwalania wizerunku wychowanki na terenie instytucji bez pisemnej zgody rodzica/opiekuna prawnego dziecka oraz bez zgody dyrektora.
3. Personel Ośrodka nie kontaktuje przedstawicieli mediów z wychowankami, nie przekazuje mediom kontaktu do rodziców/opiekunów prawnych dzieci i nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie wychowanki lub jego rodzica/opiekuna prawnego. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy pracownik jest przekonany, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana.
4. W celu realizacji materiału medialnego Dyrektor Ośrodka może podjąć decyzję o udostępnieniu wybranych pomieszczeń instytucji dla potrzeb nagrania. Dyrektor podejmując taką decyzję poleca przygotowanie pomieszczenia w taki sposób, aby uniemożliwić rejestrowanie przebywających na terenie instytucji wychowanek.

Relacje personelu z wychowankami

Szanowni pracownicy, zobowiązani jesteście do utrzymywania profesjonalnej relacji z wychowankami i każdorazowego rozważenia, czy Państwa reakcja, komunikat bądź działanie wobec podopiecznych są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych wychowanków. Działajcie Państwo w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji Waszego zachowania.

Szanowni Państwo:

Komunikacja z wychowankami:

1. W komunikacji z wychowankami zachowuj cierpliwość i szacunek.
2. Słuchaj uważnie wychowanków i udzielaj im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku, możliwości intelektualnych i danej sytuacji.
3. Nie wolno Ci zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać wychowanków. Nie wolno Ci krzyczeć na wychowankę w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa jej lub innych osób.
4. Nie wolno Ci ujawniać informacji wrażliwych dotyczących wychowanków wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci. Obejmuje to wizerunek wychowanki, informacje o jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
5. Podejmując decyzje dotyczące wychowanki, poinformuj ją o tym i staraj się brać pod uwagę jej oczekiwania.
6. Szanuj prawo wychowanki do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępnie od zasady poufności, aby chronić podopieczną, wyjaśnij jej to najszybciej jak to możliwe.
7. Jeśli pojawia się konieczność porozmawiania z wychowanką na osobności poinformuj inną osobę o takiej sytuacji.
8. Nie wolno Ci zachowywać się w obecności wychowanków w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec wychowanki relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).

9. Zapewnij wychowanki, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć Tobie lub innej osobie i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji i/lub pomocy.

Działania z wychowankami:

1. Doceniaj i szanuj wkład wychowanek w podejmowane działania, aktywnie je angażuj i traktuj równo bez względu na ich orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.
2. Nie faworyzuj wychowanek.
3. Nie wolno Ci nawiązywać z wychowanką jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych ani składać jej propozycji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.
4. Nie wolno Ci utrzymywać wizerunku wychowanki (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych. Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków wychowanek, jeśli Dyrektor nie został o tym poinformowany, nie wyraził na to zgody i nie uzyskał zgód rodziców/opiekunów prawnych oraz samych podopiecznych.
5. Nie wolno Ci proponować wychowankom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności podopiecznych.
6. Nie wolno Ci przyjmować pieniędzy od wychowanek ani rodziców/opiekunów wychowanek.
7. Nie wolno Ci wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec wychowanki lub rodziców/opiekunów wychowanki. Nie wolno Ci zachowywać się w sposób mogący sugerować innym istnienie takiej zależności i prowadzący do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych. Nie dotyczy to okazjonalnych podarków związanych ze świętami w roku szkolnym, np. kwiatów, prezentów składkowych czy drobnych upominków.
8. Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie wychowanką przez pracownika lub pracownikiem przez wychowankę, muszą być raportowane do dyrektora. Jeśli jesteś ich świadkiem reaguj stanowczo, ale z wyczuciem, aby zachować godność osób zainteresowanych.

Kontakt fizyczny z wychowankami:

Każde przemocowe działanie wobec wychowanki jest niedopuszczalne, poza działaniem związanym z Procedurą użycia przymusu bezpośredniego.

Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z wychowanką może być stosowany i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby wychowanki w danym momencie, uwzględnia jej wiek, etap rozwojowy, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednej wychowanki może być nieodpowiednie wobec innej. Kieruj się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując reakcję wychowanki, pytając ją o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy Twoich dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez wychowankę lub osoby trzecie.

1. **Nie wolno Ci** bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej wychowanki (poza użyciem form dopuszczalnych przez przymus bezpośredni).
2. Nigdy nie dotykaj wychowanki w sposób, który może być uznany za nieprzystojny lub niestosowny.
3. Zawsze bądź przygotowany na wyjaśnienie swoich działań.
4. **Nie angażuj się** w takie aktywności jak łaskotanie, udawane walki z wychowankami czy brutalne zabawy fizyczne.
5. **Zachowaj szczególną ostrożność** wobec wychowanek, które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że wychowanka będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach powinieneś reagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc podopiecznej zrozumieć znaczenie osobistych granic.
6. Kontakt fizyczny z wychowanką nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy. Jeśli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub wychowanek, zawsze poinformuj o tym Zespół Kierowniczy i/lub postąp zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji.

7. W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec wychowanki, unikaj innego niż niezbędny kontaktu fizycznego. Zadbaj o to, aby w każdej z czynności pielęgnacyjnych i higienicznych asystowała Ci inna osoba z Ośrodka. Podczas wieczornej toalety dyżur przy prysznicach pełni kobieta. Dyżur pełni na ławce przed помещением, wchodzi do помещеніа łazienki, tylko w uzasadnionych przypadkach zagrożenia zdrowia bądź życia wychowanki.
8. Podczas dłuższych niż jednodniowe wyjazdów i wycieczek niedopuszczalne jest spanie z wychowanką w jednym łóżku lub w jednym pokoju.

Kontakty z wychowankami poza godzinami pracy:

Co do zasady kontakt z wychowankami powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów edukacyjnych, resocjalizacyjnych lub wychowawczych. Istnieją jednak sytuacje, w których kontakt z wychowankami może odbywać się poza godzinami pracy personelu np. zakupy, informacje o przebiegu urlopowania, informacje o przebiegu powrotu itp. wynikające ze specyfiki pracy w młodzieżowym ośrodku socjoterapii.

1. Nie wolno Ci zapraszać wychowanek do swojego miejsca zamieszkania.
2. Jeśli zachodzi taka konieczność, najlepszą formą komunikacji z wychowankami i ich rodzicami lub opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy), ale dopuszczalne jest za zgodą rodzica/opiekuna prawnego, używanie swoich prywatnych komunikatorów w celu podtrzymywania relacji w procesie terapeutycznym i edukacyjnym.
3. Jeśli zachodzi konieczność spotkania z wychowankami poza godzinami pracy, musisz poinformować o tym dyrektora Ośrodka.
4. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli wychowanki i rodzice/opiekunowie wychowanek są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych podopiecznych, ich rodziców oraz opiekunów.

Bezpieczeństwo online:

Bądź świadom cyfrowych zagrożeń i ryzyka wynikającego z rejestrowania Twojej prywatnej aktywności w sieci przez aplikacje i algorytmy, ale także Twoich własnych działań w Internecie. Dotyczy to „lajkowania” określonych stron, korzystania z aplikacji randkowych, na których możesz spotkać wychowanki, obserwowania określonych osób/stron w mediach

społecznościowych i ustawień prywatności kont, z których korzystasz. Jeśli Twój profil jest publicznie dostępny, wychowanki i ich rodzice/opiekunowie będą mieć wgląd w Twoją cyfrową aktywność. W trakcie lekcji osobiste urządzenia elektroniczne powinny być wyłączone lub wyciszone.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PODEJRZENIA KRZYWDZENIA MAŁOLETniego, CZY STOSOWANIA PRZEMOCY

PODSTAWA PRAWNA:

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r., poz. 1870),
- Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249, z 2023 r. poz. 289, 535) — art. 9a ust. 3 pkt 4 i ust. 13, art. 9d i art. 12 ust. 1,
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz.U. 1997 nr 88 poz. 553 z późn. zm.) — art. 115 § 11,
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób zatrudnionych w tych ośrodkach (Dz.U. 2023 poz. 1158),
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową (Dz.U. 2023 poz.1163),
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 4 września 2023 r. w sprawie procedury postępowania Policji przy wykonywaniu przez pracownika socjalnego zapewnienia ochrony dziecku w razie zagrożenia jego życia lub zdrowia w związku z przemocą domową oraz podejmowaniu decyzji o zapewnieniu tej ochrony (Dz.U. 2023 poz. 1807),

- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 sierpnia 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej (Dz.U. 2023 poz. 1827),
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie Zespołu Monitorującego do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej
- (Dz.U. 2023 poz.116),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901, 1693, 1938 z późn.zm.).

I. OGÓLNE ZAŁOŻENIA PROCEDURY

Głównym celem „Niebieskich Kart” jest usprawnienie pomocy oferowanej przez przedstawicieli różnych służb w środowisku lokalnym, ale też tworzenie warunków do systemowego, interdyscyplinarnego modelu pracy z rodziną. Szkoła zobowiązana jest do uruchomienia procedury „Niebieskiej Karty”, w przypadku uzasadnionego podejrzenia o stosowanie wobec ucznia przemocy w rodzinie. Krzywdzenie dziecka to każde zamierzone lub niezamierzone działanie osoby dorosłej, które ujemnie wpływa na rozwój fizyczny lub psychiczny dziecka (definicja WHO). Zawsze pierwszym obowiązkiem osoby, która dowiaduje się, że dziecko jest krzywdzone, jest zatrzymanie krzywdzenia. Interwencja prawna w sytuacji krzywdzenia dziecka rozumiana jest jako powiadomienie odpowiednich instytucji o przestępstwie lub zagrożeniu dobra dziecka, w celu podjęcia działań w ramach swoich obowiązków służbowych. Działania te zapobiegają krzywdzeniu dziecka, spowodują wyciągnięcie odpowiedzialności w stosunku do sprawcy i wesprą dziecko oraz rodzinę w sytuacji kryzysu. Odpowiedzialność nauczycieli, wychowawców, innych pracowników pedagogicznych oraz pracowników niebędących nauczycielami za pomoc dzieciom krzywdzonym wynika również z innych przepisów prawa, m.in. Kodeksu postępowania karnego – art. 304, Kodeksu karnego – art.162, Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, art. 12, Kodeksu postępowania cywilnego – art. 572, Konwencji o Prawach Dziecka. Na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” dyrektor, każdy nauczyciel, wychowawca, pedagog, psycholog mogą wszcząć procedurę przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” i w ciągu 5 dni roboczych przekazać go przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego. W przypadku podejrzenia stosowania przemocy wobec dziecka, czynności podejmowane i

realizowane w ramach procedury przeprowadzić należy w miarę możliwości w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego. Jeżeli osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc wobec dziecka, jest któraś z tych osób, to działania z udziałem dziecka przeprowadza się w obecności osoby mu najbliższej i pełnoletniej oraz w obecności psychologa. Formularz powinien być wypełniony podczas rozmowy z osobą dotkniętą przemocą w rodzinie. Rozmowa taka może odbyć się w placówce oświatowej lub w miejscu pobytu tej osoby.

II. ZASADY POSTĘPOWANIA W SYTUACJI KRZYWDZENIA MAŁOLETNIEGO, CZY STOSOWANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

1. Nauczyciel, pracownik niepedagogiczny:

W przypadku uzyskania informacji, że małoletni jest osobą doznającą przemocy domowej lub jej świadkiem pracownik powinien niezwłocznie przekazać uzyskaną informację wychowawcy indywidualnemu, pedagogowi, psychologowi, terapeutce czy Dyrektorowi Ośrodka-sporządzając notatkę z przekazanych informacji.

2. Wychowawca indywidualny:

- Przeprowadza rozmowę z wychowanką: buduje relację opartą na zaufaniu. Wyjaśnia, że stosowanie przemocy to łamanie prawa i poważna sprawa, która wymaga pomocy innych, zaufanych osób. Informuje również o konieczności kontaktu z rodzicami (zaufanym opiekunem, w przypadku kiedy rodzic jest sprawcą przemocy), gwarantując dziecku bezpieczeństwo.
- Wypełnia z pedagogiem/psychologiem KWESTIONARIUSZ OCENY RYZYKA WYSTĘPOWANIA PRZEMOCY W RODZINIE WOBEC DZIECKA i postępuje zgodnie z Algorytmem.
- Nawiązuje pilnie kontakt z rodzicami/opiekunami. Informuje o stanie małoletniej, np. konieczności przebadania przez lekarza oraz o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy. Sporządza z rozmowy notatkę. W dalszej pracy wychowawczej wspiera małoletnią, zabiega o prawidłową integrację z zespołem grupowym, tworzy atmosferę bezpieczeństwa i pełnej akceptacji.
- Systematycznie współpracuje z rodzicami, pedagogiem, psychologiem, i nauczycielami uczącymi wychowankę.

3. Pedagog/psycholog/terapeuta we współpracy z nauczycielami i specjalistami pracującymi z małoletnią (z zespołem wychowawczym):

W przypadku stwierdzenia, że problem krzywdzenia nie wymaga sięgnięcia po środki represji karnej wobec rodziny oraz izolowania od niej małoletniego i po upewnieniu się, że możliwa jest współpraca z rodzicami:

- Pedagog/psycholog wzywa do ośrodka rodziców/opiekunów wychowanki na zebranie zespołu wychowawczego.
- W ramach pracy zespołu wychowawczego zawiera z rodzicami kontrakt o współpracy na rzecz poprawy sytuacji dziecka i rodziny.
- Podejmuje działania wynikające z potrzeb małoletniej i rodziny w kierunku:
 - wzmocnienia wychowanki, udzielenia wsparcia w sytuacji kryzysowej i traumatycznej poprzez zapewnienie jej pomocy psychologiczno- pedagogicznej na terenie szkoły,
 - wspierania rodziny poprzez kierowanie do instytucji oferujących, np. poradnictwo, konsultacje psychologiczne, terapię uzależnień, terapię dla sprawców przemocy, grupy wsparcia, warsztaty umiejętności wychowawczych,
 - zabezpieczenia socjalnego poprzez kierowanie do instytucji oferujących poradnictwo i warsztaty w zakresie metod poszukiwania pracy, zorganizowanie pomocy finansowej, rzeczowej.

W przypadku potrzeby uruchomienia procedury Niebieskiej Karty:

- a. Wyznaczamy osobę odpowiedzialną za pilotowanie realizacji tej procedury. Jest to zawsze członek zespołu wychowawczego, działający w porozumieniu z dyrektorem. Jednakże wszystkie działania w ramach realizacji procedury omawiane są i zatwierdzane przez zespół terapeutyczny tzn. nikt samodzielnie nie podejmuje decyzji istotnych i ważnych, np. o wszczęciu procedury. Zawsze robi to zespół.
- b. Zapraszamy rodziców na spotkanie lub rozmawiamy telefonicznie, informujemy o podjęciu decyzji uruchomienia procedury Niebieskiej Karty. Staramy się przekazać rodzicom zamiar, jaki towarzyszy nam przy sięganiu po to rozwiązanie (oczywiście jeśli

jest to wtedy możliwe, bo z reguły tym spotkaniom towarzyszą duże emocje/złość rodzica – sprawcy przemocy/pretensje).

- c. Na tym spotkaniu wyrażamy oczekiwanie, że rodzic stosujący przemoc, zaprzestanie natychmiast swoich działań. Mówimy także, że w Polsce obowiązuje prawny zakaz stosowania przemocy wobec dzieci i że to jest przestępstwo.
- d. Zapraszamy wychowankę – osobę doznającą przemocy/świadka przemocy na indywidualne lub grupowe zajęcia psychologiczne i terapeutyczne na terenie Ośrodka.
- e. Ważne jest, żeby małaletnia usłyszała, że nie jest niczemu winna, że przemoc, której doświadcza lub której jest świadkiem, jest przestępstwem, a praca nad zmianą tej sytuacji to odpowiedzialność dorosłych. Istotne jest, żeby na tyle, na ile jest to możliwe, wynieść komunikację z rodzicami ponad dziecko. Należy dążyć do tego, aby wyłączyć wychowankę z poczuwania się do odpowiedzialności za toczący się proces, jednocześnie nie należy udawać, że nic się nie dzieje. Ważne jest, żeby rozmawiać z wychowanką o tym, jak ona się czuje w tej sytuacji, bo najczęściej czuje się winna zaistniałej sytuacji i jedna rozmowa nie rozwiązuje sprawy.
- f. Staramy się ustalić formę kontaktów i współpracy z rodzicami/opiekunami małaletniej, np. umawiamy się na regularne spotkania, telefony w/s. omawiania sytuacji małaletniej i rodziny.
- g. Umawiamy się również na baczność obserwację zachowania i samopoczucia dziecka.
- h. Informujemy dany zespół dyscyplinarny o wszczęciu procedury.
- i. Ważne jest, żeby pracownik ośrodka podzielił się swoimi doświadczeniami w pracy z daną małaletnią i jej rodziną,
- j. Pozostajemy w kontakcie telefonicznym z członkami grupy roboczej, żeby na bieżąco badać sytuację rodziny i rozmawiać o ewentualnych zmianach zachodzących w rodzinie bądź braku tych zmian.

W przypadku zdiagnozowania zagrożenia zdrowia lub życia małaletniej

Dyrektor lub upoważniony przez niego pracownik powiadamia policję, wydział rodzinny i nieletnich sądu rejonowego oraz prokuraturę rejonową o popełnieniu przestępstwa. Równolegle powiadamia pracownika socjalnego w rejonie. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

Załącznikiem do procedury jest „Niebieska Karta-A”, Kwestionariusz oceny ryzyka występowania przemocy w rodzinie.

Zasady bezpiecznych relacji rówieśniczych

Droga Wychowanko,

Twoim obowiązkiem jest realizowanie wyznaczonych przez ośrodek celów w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych, regulaminów i procedur.

Szczegółowy opis praw, obowiązków oraz to, czego Tobie nie wolno zostały zawarte w Regulaminie Pobytu Wychowanki w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej.

Jesteś zobowiązana do utrzymywania prawidłowych relacji z pozostałymi wychowankami, każdorazowego rozważenia, czy Twoja reakcja, komunikat bądź działanie wobec koleżanek są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe. Działaj w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji Twojego zachowania.

W relacjach z koleżankami zachowuj cierpliwość i szacunek. Nie prowokuj sytuacji konfliktowych i przeciwstawiaj się im.

Przeciwstawiaj się naciskom i manipulacjom grupy rówieśniczej.

Słuchaj uważnie i udzielaj odpowiedzi adekwatnych do danej sytuacji.

Nie zawstydzaj, nie upokarzaj, nie lekceważ i nie obrażaj koleżanek. Nie wolno Ci krzyczeć w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa twojego lub innych wychowanek.

Szanuj zdanie i prywatność koleżanek.

Nie zachowuj się w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec wychowanek relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).

Nie zachowuj się agresywnie w stosunku do koleżanek i nigdy nie stosuj przemocy fizycznej i/lub słownej.

Szanuj prawo każdej wychowanki do odpoczynku, nieprzerwanego snu, unikaj zakłócania ciszy nocnej.

Staraj się panować nad emocjami i nie powodować obniżenia nastroju innym wychowankom.

Bądź tolerancyjna i wyrozumiała wobec innych wychowanek. Staraj się kierować empatią i asertywnością.

Szanuj sprzęty i mienie ośrodka, przedmioty oraz odzież należącą do innych wychowanek.

Dbaj o swój schludny wygląd, higienę osobistą i porządek wokół siebie.

Używaj zwrotów grzecznościowych.

Szanuj pracę swoją i innych, nie bądź obojętna na bałagan lub niweczenie czyjejś pracy.

Unikaj wyśmiewania, plotkowania, krytyki i wykorzystywania rówieśniczki słabszej emocjonalnie od Ciebie.

Zawsze reaguj na cierpienie innej wychowanki, unikaj bierności.

Nie skracaj dystansu fizycznego, intymnego.

Szanuj powierzone Tobie tajemnice, okazane zaufanie innej wychowanki.

Swoim zachowaniem przeciwstawiaj się naruszaniu godności osobistej innych wychowanek, wspieraj je dobrym słowem i przykładem.

Szukaj pomocy dla siebie oraz swoich koleżanek u osób dorosłych, nie ukrywaj krzywd wyrządzanych przez rówieśniczki.